

MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA
BĒRZAUNES PAGASTS
BĒRZAUNES PAMATSKOLA

Reģ. Nr. 4412900125

Bērzaunes pamatskola, Bērzaunes pagasts, Madonas novads,
LV-4853, tālrunis: +371 28345322, e-pasts: berzaunesskola@madona.edu.lv

Apstiprinu
Ar Bērzaunes pamatskolas direktores
30.08.2024. rīkojumu Nr.1-23/13/2024

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Bērzaunē

30.08.2024

Skolēnu rīcība saskaņā ar drošības noteikumiem

Saturs

Bērzaunes pamatskolas ievadinstruktaža skolēniem	3
Bērzaunes pamatskolas instruktaža skolēniem, ejot brīvdienās	5
Rīcība ekstremālās situācijās	7
Rīcība nestandarta situācijās	7
Par elektrodrošību.....	9
Par ugunsdrošību	10
Skolēna rīcība ugunsgrēka gadījumā.....	11
Drošība uz ledus	Kļūda! Grāmatzīme nav definēta.
Pirmās palīdzības sniegšana	14
Drošība skolas organizētajos pasākumos	16
Drošība ekskursijās un pārgājienos	17
Drošība sporta sacensībās un nodarbībās	19

Kā jāzvana uz numuru 112

1. Nosauciet adresi vai aprakstiet notikuma vietu
2. Izklāstiet, kas ir noticis
3. Atbildiet uz dispečera jautājumiem
4. Nosauciet savu uzvārdu un tālruņa numuru
5. Nepārtrauciet sarunu pirmais
6. Esiet sazvanāms, ja būs nepieciešamība ar jums sazināties atkārtoti

Bērzaunes pamatskolas ievadinstruk tāža skolēniem

1. Iepazīstināšana ar skolas iekšējās kārtības noteikumiem.

2. Ceļu satiksmes noteikumu (CSN) ievērošana:

- 2.1. iet pa ceļa kreiso pusi,
- 2.2. kolonna iet pa ceļa labo pusi, neaizņemot visu ceļu,
- 2.3. pārejot ceļu, paskatās pa kreisi, tad ceļa vidū – pa labi,
- 2.4. brauc pa ceļa labo pusi,
- 2.5. neslēpo, nepikojas, negrūstās un nespēlējas uz ceļa,
- 2.6. neslidinās, nebrauc ar ragaviņām vai slēpēm no kalniņa, kas atrodas ļoti tuvu ceļam.

3. Braukšana ar sabiedrisko transportu un skolas autobusu:

- 3.1. autobusu apiet no aizmugures; visdrošāk ceļu šķērsot, kad autobuss ir aizbraucis un ceļš ir brīvs,
- 3.2. pirms iekāpšanas autobusā somu paņem rokās, lai netraucētu citus pasažierus un nebojātu autobusa sēdekļus
- 3.3. autobusā uzvedas kārtīgi: ja ir sēdvietas, nestāv ejā starp krēsliem,
- 3.4. ļauj vispirms iekāpt vecākiem cilvēkiem un meitenēm,
- 3.5. piedāvā vietu vecākiem cilvēkiem,
- 3.6. nelieto apšaubāmas kvalitātes, bojātus transporta līdzekļus.

4. Uzvedība sabiedriskās vietās:

- 4.1. uzvedas klusu, pieklājīgi, netrokšņo,
- 4.2. ievēro kārtību,
- 4.3. izvairās no kontaktiem ar aizdomīgiem, nepazīstamiem cilvēkiem, kas cenšas iepazīties uz ielas vai kādā sabiedriskā vietā, nepieņem aizdomīgus, apšaubāmus piedāvājumus,
- 4.4. ja jūtas apdraudēts, griežas pēc palīdzības pie pieaugušajiem vai kādā veidā pievērš cilvēku uzmanību,
- 4.5. sabiedriskās vietās un uz ielas bez pieaugušā uzraudzības var atrasties ne ilgāk kā līdz plkst. 22.00.

5. Ugunsdrošības noteikumi:

- 5.1. ievēro noteikumus, kurinot plīti, krāsnis, ugunscurus,
- 5.2. nekurina ugunscurus neatļautās vietās,
- 5.3. aizejot nodzēš ugunscuru,
- 5.4. nespēlējas ar sērkokčiem un šķiltavām,

6. Elektrodrošības noteikumu ievērošana:

- 6.1. neaiztiek norautus elektrības vadus; ja tādus redz, ziņo pieaugušajiem,
- 6.2. nelieto bojātas elektroierīces, tās patstāvīgi necenšas salabot,
- 6.3. elektroierīcēm nepieskaras ar mitrām rokām.

7. Uzmanīgi ar svešiem dzīvniekiem, čūskām, nepazīstamiem augiem un sēnēm:

- 7.1. mežā, purvainās, krūmainās vietās jāskatās, kur liek kāju, roku,
- 7.2. neglauda svešus suņus (suņi, lapsas u.c. – trakumsērgas pārnēsātāji),

7.3. nepazīstamus augus, sēnes nebāž mutē, neliek uz mēles.

8. Medikamentu lietošana:

- 8.1. bez pieaugušo ziņas nelieto nekādas tabletes, ziedes, pulverišus,
- 8.2. ja nepieciešama medicīniskā palīdzība, to lūdz pieaugušajiem vai zvani 112.

9. Darbības ekstremālās situācijās:

- 9.1. novērtē situāciju un nepieciešamības gadījumā zvani 112,
- 9.2. izvērtējot konkrēto situāciju, glābj savu dzīvību, rūpējas par savu drošību,
- 9.3. sniedz palīdzību citiem, ja tas neapdraud paša dzīvību un veselību,
- 9.4. nekavējoties vēršas pēc palīdzības pie pieaugušajiem.

10. Uzmanīgi uz/pie ūdens, ledus:

- 10.1. ja uzsalst, uz ledus neiet, kamēr to nav atļāvis pieaudzis cilvēks (vecāki, skolotājs u.c.),
- 10.2. neiet uz upju ledus – kur tekošs ūdens, tur ledus plāns un nedrošs,
- 10.3. ledus stiprumu pie krasta pārbauda, spēcīgi piesitot ar nūju vai mietu,
- 10.4. drošībai līdzī ņemt garāku kārti vai citu priekšmetu, ar kuru ielūšanas gadījumā, novietojot kārti horizontāli pāri ielūzušajam laukumam, atbalstīties pret ledus veselajām malām un censties izkļūt no ūdens,
- 10.5. nelaimes gadījumā skaļi saukt pēc palīdzības un glābties paša spēkiem, izvairoties pakļūt zem ledus.

11. Apsaldējuma iespējamība:

- 11.1. aukstā laikā – kabatas spogulītis, paskatoties kurā, var redzēt, vai nav apsaldēti vaigi, deguns (balti plankumi),
- 11.2. apsaldēto vietu viegli masēt ar sausu, mīkstu kabatlakatu, roku,
- 11.3. neberž ar sniegu vai ledu.

12. Par ērcēm:

- 12.1. ejot mežā, krūmainā apvidū, uzliek cieši piegulošu galvassegu, velk apģērbu, kas iespējami vairāk apsedz ķermeņa daļas (rokas, kājas, kaklu),
- 12.2. pārnākot no meža, rūpīgi pārbauda, vai uz drēbēm, ķermeņa vai matos nav ērces,
- 12.3. ja ērce ir piesūkusies, to vietu apstrādā ar spirtu un pēc brīža izņem ērci,
- 12.4. par ērces piesūkšanos ziņo pieaugušajam, veselības pasliktināšanās gadījumā vēršas pie ārsta.

13. Sveicināšana:

- 13.1. skolā sveicina visus skolotājus, tehniskos darbiniekus, sasveicinās ar skolas un klases biedriem, viņu vecākiem, skolas viesiem,
- 13.2. laukos sveicina visus vecākus cilvēkus.

Atbildīgā par skolēnu drošību Bērzaunes pamatskolā

D.Briede

Bērzaunes pamatskolas instruktāža skolēniem, ejot brīvdienās

1. Iepazīstināšana ar skolas iekšējās kārtības noteikumiem.

2. Ceļu satiksmes noteikumu (CSN) ievērošana:

- 2.1. iet pa ceļa kreiso pusi,
- 2.2. kolonna iet pa ceļa labo pusi, neaizņemot visu ceļu,
- 2.3. pārejot ceļu, paskatās pa kreisi, tad ceļa vidū – pa labi,
- 2.4. brauc pa ceļa labo pusi,
- 2.5. neslēpo, nepikojas, negrūstās un nespēlējas uz ceļa,
- 2.6. neslidinās, nebrauc ar ragaviņām vai slēpēm no kalniņa, kas atrodas ļoti tuvu ceļam.

3. Braukšana ar sabiedrisko transportu un skolas autobusu:

- 3.1. autobusu apiet no aizmugures; visdrošāk ceļu šķērsot, kad autobuss ir aizbraucis un ceļš ir brīvs,
- 3.2. pirms iekāpšanas autobusā somu paņem rokās, lai netraucētu citus pasažierus un nebojātu autobusa sēdekļus
- 3.3. autobusā uzvedas kārtīgi: ja ir sēdvietas, nestāv ejā starp krēsliem,
- 3.4. ļauj vispirms iekāpt vecākiem cilvēkiem un meitenēm,
- 3.5. piedāvā vietu vecākiem cilvēkiem,
- 3.6. nelieto apšaubāmas kvalitātes, bojātus transporta līdzekļus.

4. Uzvedība sabiedriskās vietās:

- 4.1. uzvedas klusu, pieklājīgi, netrokšņo,
- 4.2. ievēro kārtību,
- 4.3. izvairās no kontaktiem ar aizdomīgiem, nepazīstamiem cilvēkiem, kas cenšas iepazīties uz ielas vai kādā sabiedriskā vietā, nepieņem aizdomīgus, apšaubāmus piedāvājumus,
- 4.4. ja jūtas apdraudēts, griežas pēc palīdzības pie pieaugušajiem vai kādā veidā pievērš cilvēku uzmanību,
- 4.5. sabiedriskās vietās un uz ielas bez pieaugušā uzraudzības var atrasties ne ilgāk kā līdz plkst. 22.00.

5. Ugunsdrošības noteikumi:

- 5.1. ievēro noteikumus, kurinot plīti, krāsnis, ugunskurus,
- 5.2. nekurina ugunskurus neatļautās vietās,
- 5.3. aizejot nodzēš ugunsкуру,
- 5.4. nespēlējas ar sērkokiem un šķiltavām,

6. Elektrodrošības noteikumu ievērošana:

- 6.1. neaiztiek norautus elektrības vadus; ja tādus redz, ziņo pieaugušajiem,
- 6.2. nelieto bojātas elektroierīces, tās patstāvīgi necenšas salabot,
- 6.3. elektroierīcēm nepieskaras ar mitrām rokām.

7. Medikamentu lietošana:

- 7.1. bez pieaugušo ziņas nelieto nekādas tabletes, ziedes, pulverīšus,
- 7.2. ja nepieciešama medicīniskā palīdzība, to lūdz pieaugušajiem vai zvani 112.

8. Darbības ekstremālās situācijās:

- 8.1. novērtē situāciju un nepieciešamības gadījumā zvani 112,
- 8.2. izvērtējot konkrēto situāciju, glābj savu dzīvību, rūpējas par savu drošību,
- 8.3. sniedz palīdzību citiem, ja tas neapdraud paša dzīvību un veselību,
- 8.4. nekavējoties vēršas pēc palīdzības pie pieaugušajiem.

EJOT RUDENS UN ZIEMAS BRĪVDIENĀS:

9. Uzmanīgi uz/pie ūdens, ledus:

- 9.1. ja uzsalst, uz ledus neiet, kamēr to nav atļāvis pieaudzis cilvēks (vecāki, skolotājs u.c.),
- 9.2. neiet uz upju ledus – kur tekošs ūdens, tur ledus plāns un nedrošs,
- 9.3. ledus stiprumu pie krasta pārbauda, spēcīgi piesitot ar nūju vai mietu,
- 9.4. drošībai līdzī nēmt garāku kārti vai citu priekšmetu, ar kuru ielūšanas gadījumā, novietojot kārti horizontāli pāri ielūzušajam laukumam, atbalstīties pret ledus veselajām malām un censties izkļūt no ūdens,
- 9.5. nelaimes gadījumā skaļi saukt pēc palīdzības un glābties paša spēkiem, izvairoties pakļūt zem ledus.

10. Apsaldējuma iespējamība:

11. aukstā laikā – kabatas spogulītis, paskatoties kurā, var redzēt, vai nav apsaldēti vaigi, deguns (balti plankumi),
12. apsaldēto vietu viegli masēt ar sausu, mīkstu kabatlakatu, roku,
13. neberž ar sniegu vai ledu.

EJOT PAVASARA UN VASARAS BRĪVDIENĀS:

1. Uzmanīgi ar svešiem dzīvniekiem, čūskām, nepazīstamiem augiem un sēnēm:

2. mežā, purvainās, krūmainās vietās jāskatās, kur liek kāju, roku,
3. neglauda svešus suņus (suņi, lapsas u.c. – trakumsērgas pārnēsātāji),
4. nepazīstamus augus, sēnes nebāž mutē, neliek uz mēles.

5. Par ērcēm:

6. ejot mežā, krūmainā apvidū, uzliek cieši piegulošu galvassegu, velk apģērbu, kas iespējami vairāk apsedz ķermeņa daļas (rokas, kājas, kaklu),
7. pārnākot no meža, rūpīgi pārbauda, vai uz drēbēm, ķermeņa vai matos nav ērces,
8. ja ērce ir piesūkusies, to vietu apstrādā ar spirtu un pēc brīža izņem ērci,
9. par ērces piesūkšanos ziņo pieaugušajam, veselības pasliktināšanās gadījumā vēršas pie ārsta.

Atbildīgā par skolēnu drošību Bērzaunes pamatskolā

D.Briede

Rīcība ekstremālās situācijās

1. Lēmumu par ekstremālās situācijas iestāšanos vienpersoniski pieņem skolas direktors vai tas skolas administrācijas pārstāvis, kas viņu tajā mirklī aizvieto, dodot trauksmes signālu – garu, nepārtrauktu skolas zvana signālu - un paziņojot 112.
2. Dzirdot trauksmes zvanu, katrs skolotājs atbilstoši viņa rīcībā esošajam evakuācijas plānam ved skolēnus uz shēmā norādītajām jau atslēgtajām durvīm pa stingri noteiktu maršrutu, kurš beidzas skolas sporta laukumā (drošā pulcēšanās vieta) un atrodas tur tik ilgi, kamēr trauksme tiek atcelta. Kabinētu skolotājs atstāj neaizslēgtu.
3. Pakļauties glābšanas dienestu amatpersonu pavēlēm un sniegt nepieciešamo informāciju.

Rīcība nestandarta situācijās

1. **Nestandarta situācija:** saskarsme ar bīstamām vielām un priekšmetiem (psihotropās vielas, sprāgstvielas, ieroči), plūdi, vētra, pērkona negaiss, zemestrīce, meža un kūlas ugunsgrēks)
2. Rīcība nestandarta situācijā:
 - 2.1. Nekavējoties meklēt pieaugušo palīdzību;
 - 2.2. nepieciešamības gadījumā zvanīt glābšanas dienestam 112;
 - 2.3. neaiztikt aizdomīgo priekšmetu.
3. **Rīcība vētras gadījumā:**
 - 3.1. pirms vētras – nostiprināt vai noņemt priekšmetus no māju balkoniem, aizvērt ēku durvis, logus, lūkas, nevest laukā mājlopus, būt gataviem elektroenerģijas padeves pārrāvumiem;
 - 3.2. vētras laikā – neiet laukā no ēkas, uzturēties drošā vietā, nelietot lietussargu.
4. **Rīcība plūdu draudu un plūdu gadījumā:**
 - 4.1. klausīties meteorologu brīdinājumus un sekot līdzi situācijas attīstībai mājokļa tuvumā;
 - 4.2. pārvietot mantas no pagrabstāva un pirmajiem stāviem uz augšējiem stāviem vai bēniņiem, nostiprināt pagalmā un mājas tuvumā esošos priekšmetus;
 - 4.3. nodrošināt, lai ķīmiskās vielas (piemēram, degviela, eļļas, minerālmēsli) atrastos drošā vietā un nepiesārņo dabu;
 - 4.4. atstājot mājas, atslēgt elektroenerģijas un gāzes padevi, vietējās apkures ierīces un iekārtas; ēkas aizslēgt, ja iespējams, logs un durvis aiznaglot ar dēļiem.
5. **Rīcība pērkona negaisa laikā:**
 - 5.1. bez īpašas nepieciešamības neiet ārpus telpām;
 - 5.2. aizvērt logus, durvis, dūmvadu aizvērtņus;
 - 5.3. atvienot sadzīves tehniku no elektrotīkla;
 - 5.4. neuzturēties pie elektroinstalācijām, antenām, logiem, durvīm, ūdens krāniem, radiatoriem un citiem metāla priekšmetiem;

- 5.5. negaisa laikā neizmantojot mobilo telefonu;
- 5.6. ja negaiss pārsteidz laukā,
 - 5.6.1. nedrīkst palikt atklātās augstienēs, blakus metāla stieplu žogam un zibensnovedējam;
 - 5.6.2. noņemt sudraba vai zelta rotaslietas;
 - 5.6.3. nokāpt no braucamrīka un nestumt to;
 - 5.6.4. neatrasties uz ūdens, nepeldēties, nemakšķerēt.

6. Rīcība bīstamo ķīmisko vielu noplūdes laikā:

- 6.1. saņemot brīdinājumu vai sajūtot asu, kodīgu smaku, meklēt patvērumu tuvākajā ēkā;
- 6.2. atrodoties telpā, aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas un izslēgt kondicionierus, aizsargāt elpošanas ceļus;
- 6.3. ja ir apgrūtināta elpošana, samērcēt jebkuru gaisa caurlaidīgu auduma ar ūdeni un elpot caur to. Ja tas nav iespējams, veikt īsas, sekas ieelpas;
- 6.4. atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas (TV, radio, skaļruņi).

7. Rīcība radiācijas avārijas gadījumā:

- 7.1. aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas un izslēgt kondicionierus, aizsargāt elpošanas ceļus;
- 7.2. izvēlēties blīva auduma apģērbu, apmetni, cimdus, zābakus;
- 7.3. neuzturēties ārpus telpām;
- 7.4. sagatavot dzeramā ūdens krājumus un pārtikas produktus hermētiskos traukos;
- 7.5. lietot joda tabletes saskaņā ar norādījumiem.

8. Rīcība zemestrīces gadījumā:

- 8.1. zemestrīces sākumā izklūt no ēkas un patverties klajumā;
- 8.2. nemēģināt izklūt no ēkas zemestrīces laikā; drošākā vietā - zem masīva galda pie iekšējās sienas vai durvju ailē, lai izvairītos no krītošiem priekšmetiem;
- 8.3. izvairīties no panikas, nesteigties uz izeju, notuptions, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;

9. Rīcība, izdzirdot iedzīvotāju apziņošanas trauksmes sirēnas:

- 9.1. ja skan trauksmes signāls, ieslēgt Latvijas radio 1 vai LTV 1, lai saņemtu informāciju par dabas katastrofu, rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumiem, rīcību, veicamajiem pasākumiem;
- 9.2. neizslēgt radioaparātu/televizoru, klausīties turpmāko informāciju;
- 9.3. ieklausīties policijas un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildīt tos;
- 9.4. paziņot par notikušo tuvākajiem kaimiņiem.

Par elektrodrošību

1. Skolēnu un darbinieku pienākumi:
 - zināt un ievērot elektrodrošības noteikumu prasības;
 - lietot tikai darbam derīgus instrumentus, ierīces, iekārtas, kā arī ievērot to ekspluatēšanas noteikumus;
 - neizmantot bojātu kontaktligzdu;
 - beidzot darbu, sakārtot darba vietu un atvienot elektroierīces
2. Lai nepieļautu ugunsgrēka izcelšanos, aizliegts:
 - lietot pašdarinātas elektroierīces;
 - aizejot no skolas, atstāts neizslēgtas elektroierīces un apgaismojumu;
3. Skolēnu pienākumi skolā:
 - mācību klasēs un laboratorijās izmantot tikai tās elektroierīces, kas nepieciešamas apmācībai;
 - fizikas un ķīmijas laboratorijās ar elektroierīcēm strādāt tikai pedagoga vadībā un uzraudzībā
4. Ārpus skolas:
 - nedrīkst kāpt elektropārvades balstos un transformatoru punktus;
 - nedrīkst atvērt elektrosadales skapjus;
 - nedrīkst dauzīt elektroapgaismojuma spuldzes, izolatorus, elektroiekārtas;
 - izvairīties no jebkuras saskarsmes ar pārrautiem vadiem;
 - elektroierīču pārbaudi un labošanu uzticēt pieaugušajiem;
 - spēlēties vietās, kuru tuvumā nav elektropārvades līniju;
 - noskaidrot, kā mājās nepieciešamības gadījumā atvienot elektrisko strāvu.
5. Elektrobojājumu gadījumā ikviena skolēna un darbinieka pienākums ir:
 - Netuvoties bīstamajai vietai;
 - Nekavējoties to paziņot direktoram vai citam skolas administrācijas pārstāvim, bet ārpus skolas zvanīt pa tālruni 112.

Sīkāka informācija par elektrodrošību pieejama

http://www.sadalestikls.lv/files/elektrodrošiba/ST_Buklets.pdf

Par ugunsdrošību

1. Skolas teritorijā vienmēr jābūt brīvām caurbrauktuvēm un piebrauktuvēm pie visām ēkām. Tās nevar izmantot skolēnu transporta līdzekļu novietošanai (velosipēdi, mopēdi, motocikli).
2. Skolā un tās teritorijā skolēniem ir **aizliegts**:
 - smēķēt;
 - nēsāt un lietot sērkokļus, šķiltavas, sprāgstošās, viegli uzliesmojošās vielas, priekšmetus un materiālus;
 - kurināt ugunscurus, izņemot īpašus gadījumus skolotāja vai skolas darbinieka klātbūtnē un uzraudzībā, ne tuvāk par 100 m no ēkām, veicot skolas teritorijas labiekārtošanas darbus;
 - dedzināt pērno zāli, rugājus, papīrus.
3. Skolas ēkās **aizliegts**:
 - aizšķērsot evakuācijas ceļus (gaitenšus, kāpņu telpas, vestibilus,) ejas un izejas ar somām un mantām;
 - ienest un uzglabāt viegli uzliesmojošus šķidrumus.
4. Elektroiekārtu ekspluatācijā **aizliegts**:
 - izmantot vadus ar bojātu izolāciju;
 - izmantot nestandarta elektriskās ierīces;
 - izmantot bojātas rozetes.
5. Fizikas un ķīmijas laboratorijās strādāt ar reaktīviem, elektriskajām un sildierīcēm atļauts tikai pasniedzēja vai laboranta klātbūtnē un vadībā.
7. Lugu, izrāžu un citu masu pasākumu laikā nav atļauti gaismas efekti, izmantojot ķīmiskās un citas vielas, kas var izraisīt ugunsgrēku.
7. Rokas ugunsdzēsības aparāti skolas ēkā piekarināti pie sienām katrā stāvā, bet skolas teritorijā izvietoti uz ugunsdzēsības dēļiem.
10. Ja skolēns pamana ugunsgrēka izcelšanos skolā vai tās teritorijā vai ugunsdrošības noteikumu pārkāpumu, kā rezultātā var izcelties ugunsgrēks, viņam ir nekavējoties jāziņo par to jebkuram skolas darbiniekam vai pieaugušajam, kuru viņš ir sastapis.
11. Par ugunsdrošību skolā atbild direktors un ar viņa rīkojumu norīkotās personas.
12. Visiem skolas skolēniem jāievēro ugunsdrošības noteikumi.
13. Skolēni, kuri pārkāpuši ugunsdrošības noteikumus, vai arī to vecāki atkarībā no postījuma rakstura un sekām var tikt saukti pie atbildības.
16. Skolēniem ugunsgrēka gadījumā jāvadās atbilstoši izstrādātiem noteikumiem (pielikums Nr.1).

Skolēna rīcība ugunsgrēka gadījumā

1. Ja ugunsgrēks izcēlies mācību stundas laikā, tad skolēniem stingri jāievēro tā skolotāja norādījumi, kurš vada šo stundu, jo viņš organizē un atbild par šīs klases skolēnu evakuāciju atbilstoši skolas evakuācijas shēmai.
2. Ja ugunsgrēks izcēlies starpbrīdī un skolēni atrodas skolas telpā, tad ir jādodas uz to klases telpu vai kabinetu, kur notiks kārtējā stunda. Ja tas nav iespējams, tad jāiet uz tuvāko kabinetu vai klases telpu un jāpilda tā skolotāja norādījumi, kas tajā brīdī tur atrodas.
3. Iziet no skolas ēkas nepieciešams organizēti un ātri (virsdrēbes un personīgās mantas atstāj skolā), dodoties uz drošo pulcēšanās vietu - skolas sporta laukumu.
4. Ja telpas ir piedūmotas, jāpārvietojas rāpus, turoties sienu/kāpņu margu tuvumā.
5. Ja skolēns ugunsgrēka sākšanās brīdī atrodas ārpus ēkas, **kategoriski aizliegts** ieiet ēkā.
6. Par ugunsgrēka izcelšanos skolā paziņo ar nepārtraukti skanošu skolas zvanu vai mutiski.
7. Ugunsgrēka gadījumā **z v a n ī t: 01 vai 112**

Sīkāka informācija par rīcību ugunsgrēka gadījumā

<http://www.sargi-sevi.lv/?id=175&sa=181,181,175&x=181>

Drošība uz ūdens un ledus

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka nosacījumus drošībai uz ūdens un ledus, lai novērstu izglītojamā dzīvībai un veselībai bīstamu situāciju rašanos upju, ezeru un ūdenskrātuvju tuvumā jebkurā gadalaikā.
2. Izglītības iestādes izglītojamie tiek instruēti par šiem noteikumiem, klašu audzinātājiem iepazīstinot izglītojamos ar tiem un saņemot apliecinājumu par iepazīšanos saskaņā ar normatīvajos aktos par izglītojamo drošību noteikto kārtību.
3. Izglītojamā pienākums ir ievērot šos noteikumus un izglītības iestādes darbinieku norādījumus.

II. Drošība uz ūdens

4. Atrodoties pie ūdens, jebkurā gadalaikā ievērot piesardzību un nepārvērtēt savus spēkus. Noslīkšanas risks iespējams gan vasarā, atpūšoties pie ūdenskrātuves, gan ziemā un pavasarī, ielūstot ledū.
5. Izvēlēties pašvaldības apstiprinātās peldvietas. Ja tādas nav, izvēlēties peldvietu ar lēzenu krastu, vēlams ar cietu pamatu. Upēs izvēlēties vietu, kur ir vismazākā straume, tuvumā nav atvaru vai citu bīstamu vietu.
6. Nepeldēties vienam. Ja uz ūdens radīsies problēmas, svarīgi, lai būtu cilvēki, kas spētu ekstremālā situācijā palīdzēt.
7. Nepeldēties stiprā vējā, naktī vai negaisa laikā.
8. Ja notikusi pārkaršana saulē, ūdenī iet lēnām, lai nebūtu strauja ķermeņa temperatūras maiņa, kas var izraisīt muskuļu krampjus vai sirdsdarbības un asinsrites traucējumus.
9. Vizinoties ar laivu, kuteri vai citu peldlīdzekli, uzvilkt glābšanas vesti.
10. Bērniem atļauts ūdenī spēlēties ar piepūšamām rotaļlietām, ja pieaugušais atrodas ūdenī starp krastu un dziļumu.
11. Ja bērns ūdenī atrodas dziļāk par jostasvietu, tad ar viņu nepārtraukti uztur vizuālo kontaktu.
12. Uzmanīties no viļņiem, kas var nogāzt no kājām. Vilkmes straume peldētāju var ienest dziļāk jūrā.
13. Ja izglītojamais iekļūst straumē, saglabāt mieru, peldēt pa straumi uz priekšu, cenšoties nokļūt tuvāk krastam.
14. Ūdenī neizsaukt maldinošus izteikumus par slīkšanu vai glābšanu, ja tas nav nepieciešams.
15. Aizliegts lēkt ūdenī no tramplīna, laipas, tilta vai krasta.
16. Aizliegts peldēt aiz bojām, kas ierobežo peldvietu.
17. Peldēties ūdens tilpnēs, kur tas ir aizliegts.
18. Palīdzības sniegšanu slīcējam sniedz persona, kura apguvusi peldēšanas tehniku un zina

paņēmienu, kā satvert cietušo un izvilkt viņu krastā. Vienlaicīgi parūpējieties par savu drošību, izmantojot kādu peldlīdzekli (piem. bumbu, piepūšamās rotaļlietas vai tml.).

19. Slīcējam var sniegt palīdzību no krasta, pamatot virvi vai kādu peldošu priekšmetu, kas palīdzētu noturēties virs ūdens.

20. Nelaiemes gadījumā nekavējoties izsaukt glābējus pa tālruni 112, pēc iespējas precīzāk norādot nelaimes vietas koordinātes un piebraukšanas iespējas. Sagaidīt glābējus un norādīt cietušā atrašanās vietu.

III. Drošība uz ledus

21. Lielākā bīstamība darbībām uz ledus ir ziemas sākumā, kad ledus kārtā vēl nav izveidojusies pietiekami bieža, un pavasarī, kad ledus kļūst trausls.

22. Lai varētu droši slidot, spēlēt hokeju vai darīt ko citu uz ledus, nepieciešams vismaz 25 cm biezs ledus.

23. Ūdenstilpnes neaizsalst vietās, kur ūdenskrātuvēs ietek siltāks rūpnieciski izmantots ūdens, upju grīvās un sašaurinājumos, kuģošanas ceļos, zem tiltiem, zvejnieku izcirsto āliņģu vietās.

24. Ledus izturību mazina arī iesalušas niedres, krūmi vai citi priekšmeti. 25. Lai palīdzētu ledū ielūzušajam cilvēkam, viņam tuvojas rāpus vai guļus, netuvojoties līdz pašai ielūzuma vietai.

26. Ledū ielūzušajam apmēram no 2- 5 metru attāluma pamet auklu, sasietu apģērba gabalu, garu koku vai kādu citu priekšmetu.

27. Ja glābēji vairāki, ievēro, ka viens no otra atrodas 2-3 m attālumā.

28. Izvelkot cietušo uz ledus, tāpat rāpus virzās prom no bīstamās vietas līdz krastam. Pats glābējs nedrīkst aizmirst par iespējamām briesmām ielūzt ledū.

29. Ja pamanāt, ka cilvēki ir aizgājuši pārāk tālu no krasta un var rasties problēmas atgriezties atpakaļ, kā arī ja cilvēks ir ielūzis ledū nekavējoties zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112. Centieties pēc iespējas precīzāk norādīt negadījuma vietu, un tuvākos piebraukšanas ceļus. Sagaidīt glābējus un norādīt cietušā atrašanās vietu.

Nedrīkst iziet uz ledus, ja to nav atļāvis pieaugušais vai skolotājs.

Pirmās palīdzības sniegšana

1. Ja skolēns cietis nelaimes gadījumā vai jūtas slims, skolotājam, administrācijai vai citam pedagogam ir pienākums organizēt neatliekamo palīdzību. Par notikušo nekavējoties jāziņo skolas administrācijai.
2. Pirmā palīdzība ir palīdzība nelaimes gadījumā cietušajiem pirms ierodas neatliekamā medicīniskā palīdzība vai ārsts.
3. Pirmās palīdzības mērķis ir saglabāt cietušā dzīvību, novērst ievainojumus vai stāvokļa pasliktināšanos, veicināt izveseļošanos.
4. Pirmās palīdzības uzdevums ir:
 - novērst situāciju un noskaidrot, kas noticis,
 - pamanīt un novērst briesmas, kas apdraud gan pašu, gan cietušo,
 - izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību vai ārstu, ja tas ir nepieciešams,
 - rīkoties mierīgi un atbilstoši ievainojumam vai citam veselības traucējumam,
 - nokārtot, lai ārstēšanās, ja tas nepieciešams, tiktu turpināta mājās vai slimnīcā.
5. Ja noticis jebkurš negadījums, jāpārbauda, vai cietušajam nedraud vēl kādas briesmas – uguns, gāze, elektriskā strāva, satiksme uz ceļa vai brukušas celtnes. Ja tā ir, tad briesmas ir jāattālina no cietušā vai cietušais no briesmām.
6. Atdzīvināšanas ābece (ABC) pasākumi jāsāk pirmo 3 minūšu laikā: jāatbrīvo elpceļi, jāaptur stipra asiņošana, laužtie kauli jāpadara nekustīgi.
7. Vienlaikus jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība un ātri jāsniedz precīza informācija – telefona numurs, no kura zvana, precīza negadījuma vietas adrese un tuvākie orientieri, negadījuma raksturs un iespējamais cēlonis, veids, cietušā aptuvenais vecums.
8. Ja iestājusies hipoksija (skābekļa bads), tad nepieciešams atbrīvot elpceļus, lai gaiss brīvi iekļūtu plaušās, un sākt elpināšanu, bet nepietiekamas asinsrites gadījumā jāveic sirds masāža.
9. Ja notiek stipra asiņošana, brūcei jāuzliek sterila marle un vates spilventiņi, kas nosedz brūci, un cieši jānostiprina ar saiti. Ja paketes nav pie rokas, var izmantot jebkuru tīru audumu – dvieļi, lakatiņu, salveti u.c. Ja brūce ir galvā, pēc apsaitēšanas cietušais jāiekārto pussēdus pozā ar neredz paceltu galvu.
10. Apdegumu un applaucējumu gadījumā nedrīkst pārdurt apdeguma čūlas, ieziest tās ar taukiem, krēmu, ziedi, likt plāksteri tieši uz brūces. Apdegumu nepieciešams nekavējoties atvēsināt ar aukstu ūdeni, lai remdētu sāpes. Jāseko, vai neparādās šoka pazīmes.
11. Ja cietušais pārkarsis saulē, viņš jāievieto ēkā un jādod dzert aukstu ūdeni. Nelielā apdeguma stadijā var izmantot krēmu pēc sauļošanās.
12. Ja rodas aizdomas par lūzumiem vai tie ir, cietušo nedrīkst pārvietot, bet laužtais loceklis jāpiesaitē pie kādas ķermeņa daļas vai šinas un jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība. Apsaitējumus nedrīkst traucēt asinsriti.
13. Locītavu un muskuļu traumas pirmās palīdzības pamatā ir miers, aukstums, saspiešana un pacelšana. Cietušais loceklis stingri jānosien un jāpaceļ uz augšu.

14. Ja cietušajam ir kukaiņu dzēlieni, nepieciešams izvilkēt dzeloni un uzlikt aukstu kompresi, bet čūskas kodiena gadījumā jānotīra āda ap kodumu, jāpārsien un, ja iespējams, sakostais loceklis jāiekar līdzīgi kaulu lūzuma gadījumam. Obligāti jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība.
15. Ja cietušais ilgstoši atradies ūdenī un sarijies ūdenī, vispirms jāmēģina cietušo pagriezt ar seju pret zemi un saņemt to ap vidukli, mēģināt attīrīt plaušas un elpošanas ceļus no ūdens. Bezsamaņas gadījumā jāizdara mākslīgā elpināšana.
16. Visos smagos gadījumos cietušo nedrīkst uzskatīt par mirušu un ir jāveic ilgstoša palīdzības sniegšana nelaimē nonākušajam, līdz ierodas medicīniskā palīdzība.

Drošība skolas organizētajos pasākumos

1. Pirms skolas masu pasākuma direktors ar rīkojumu nozīmē atbildīgo pedagogu – direktora vietnieku ārpusklases audzināšanas darbā vai personu, kas to aizvieto, un nepieciešamo palīgu skaitu.
2. Atbildīgā persona saskaņo ar skolas direktoru masu pasākuma plānu, kurā norādīts norises laiks, vieta, aptuvenais dalībnieku skaits, tehniskais nodrošinājums, tā atbilstība drošības prasībām un veicamie drošības pasākumi.
3. Klases pasākumos atbildīgais ir klases audzinātājs.
4. Atbildīgās personas pienākums ir būt personīgi klāt un atbildēt par drošību, kārtību un ugunsdrošību; pirms pasākuma apsekot un novērtēt:
 - zāles (telpas, būves u. c.) tehnisko stāvokli;
 - ugunsdrošības stāvokli, atbilstību ugunsdrošības prasībām;
 - evakuācijas ceļus;
 - ugunsdzēsamo aparātu un ugunsdzēsamo krānu stāvokli;
 - vai telpā neatrodas uguns bīstamas vielas un šķīdumi, netiek lietota atklāta uguns.
5. Par attiecīgās klases skolēniem pasākuma laikā atbild klases audzinātājs vai priekšmeta skolotājs, ja pasākums ieplānots stundu laikā.
6. Masu pasākumi (dalībnieku skaits vairāk par 100) notiek ar direktora rīkojumu ne vēlāk kā līdz 21.00.
7. Pasākuma laikā jāievēro skolas vai attiecīgās iestādes (kultūras nams, muzejs u.c.) iekšējās kārtības noteikumi, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumi.
8. Pasākuma dalībnieki par iepazīšanos ar drošības noteikumiem veic ieraktu „iepazīnos”, datumu un parakstu atbilstošā veidlapā.
9. Pasākuma dalībnieki, kas neievēro noteikumus, ir lietojuši apreibinošas vielas, raksta paskaidrojumu un sagaida pedagoga izsauktos vecākus.
10. Par pasākuma pārtraukšanu vienpersoniski tiesīga izlemt atbildīgā persona.

Drošība ekskursijās un pārgājienos

1. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgā persona iestādes vadītājam iesniedz rakstisku informāciju divos eksemplāros, kur norādīts pasākuma mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, dzīves vieta, adrese un telefons, vecāku telefons, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas. Viens eksemplārs ar informāciju tiek iesniegts direktoram reģistrēšanai un rīkojuma sagatavošanai.
2. Direktors ar rīkojumu nozīmē atbildīgo personu.
3. Braucot ekskursijā vai dodoties pārgājienā, viens skolas pedagogs atbild par ne vairāk kā 20 skolēniem
4. Atbildīgā persona pirms ekskursijas vai pārgājiena informē vecākus par ekskursijas mērķi, maršrutu, ilgumu un pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas un pirmās palīdzības iespējām.
5. Vecāki informē atbildīgo personu par sava bērna veselības traucējumiem vai specifiskām īpatnībām, ja tam nepieciešama īpaša uzmanība, kā arī par iespējām sazināties ar viņiem.
6. Pirms došanās ekskursijā vai pārgājienā atbildīgā persona instruē par
 - ceļu satiksmes noteikumiem;
 - drošību uz ūdens/ledus;
 - personas higiēnu;
 - rīcību ekstremālās un nestandarta situācijās;
 - laika prognozi.
7. Atbildīgās personas ir tieši atbildīgas par uzticēto audzēkņu veselību un drošību.
8. Ekskursijas un pārgājiena laikā skolēni pastāvīgi atrodas skolotāja uzraudzībā un nedrīkst tikt palaisti vieni doties mājās vai citā prombūtnē.
9. Par nelaimes gadījumu atbildīgā persona nekavējoties informē skolas direktoru un cietušā vecākus.
10. Kategoriski aizliegts nogaršot vai ēst nepazīstamus augus un sēnes.
11. Peldēšanās ekskursijas vai pārgājiena laikā ir atļauta tikai siltā laikā (ūdens temperatūra 17 C) un speciāli aprīkotās vietās – ūdens baseinam ir ierobežojumi, ārpus kuriem nedrīkst peldēt, glābšanas rīki un laiva, ūdens dziļums nedrīkst pārsniegt 150 cm.
12. Apskatot kultūrvēsturiskos objektus pilsētā, ekskursantu grupa pārvietojas pa pilsētu un:
 - Šķērso brauktuvi tikai vietās, kur satiksmei regulē luksofors vai policists;
 - bērnu grupas pārvietojas pa ietvēm, gājēju celiņiem, bet, ja to nav, - pa ceļa nomali transporta līdzekļa braukšanas virzienā (pa ceļa kreiso pusi) kolonnā ne vairāk kā 2 bērni rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē atrodas pieaugušais ar sarkaniem karodziņiem rokās;
 - ārpus gājēju pārejas iziet uz brauktuves tikai tad, kad novērtēts attālums līdz transportlīdzeklim, kas tuvojas, un tā braukšanas ātrums un ir pārliecība, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un netiks traucēta satiksme;
 - sabiedrisko transportu gaida tikai uz iekāpšanas laukuma, ja tā nav – uz ietves vai ceļa

nomales;

- iekāpj un izkāpj no sabiedriskā transporta līdzekļa tikai tad, kad tas ir apstājies;
- uz brauktuves nekavējas bez vajadzības. Ja nav paspēts to šķērsot savlaicīgi, apstājas uz „drošības salīnas” vai vietā, kur transporta plūsma sadalās pretējos virzienos;
- diennakts tumšajā laikā, atrodoties uz ielas, nēsā pie apģērba un aksesuāriem gaismu atstarojošus elementus, bet, atrodoties ārpus apdzīvotas vietas, nēsā atstarojošu vesti.

13. Ja kāds skolēns ekskursijas vai pārgājiena laikā saslimst, gūst traumu, viņam nekavējoties tiek sniegta pirmā neatliekamā palīdzība – ievadītas zāles, veikti pārsējumi, veikta mākslīgā elpināšana, ja tas ir nepieciešams. Vienlaicīgi atbildīgā persona izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, lai nodrošinātu kvalificētu medicīnisko aprūpi.
14. Ja ekskursijas vai pārgājiena laikā atbildīgajai personai rodas sarežģījumi ar kārtības un disciplīnas uzturēšanu dalībnieku grupā, tā ir tiesīga pārtraukt pārgājieni, par to informēt direktoru un atgriezties mājās (skolā).
15. Izglītojamajiem stingri jāievēro iekšējās kārtības noteikumi teātros, muzejos, iestādēs un citās sabiedriskās vietās, jāsaudzē daba, augu un dzīvnieku valsts.
16. Ekskursijas vai pārgājiena dalībnieki par iepazīšanos ar drošības noteikumiem veic ieraktu „iepazīnos”, datumu un parakstu atbilstošā veidlapā.
17. Pēc atgriešanās no ekskursijas vai pārgājiena atbildīgā persona ziņo mutiski vai telefoniski skolas administrācijai par pasākuma norisi.

Drošība sporta sacensībās un nodarbībās

1. Sporta stundās, treniņos un sacensībās izglītojamam jābūt nodarbību raksturam un gadalaikam atbilstošā sporta apģērbā un apavos. Pirms sporta stundas skolēni pārgērbjas ierādītajās telpās.
2. Pirms sporta stundas skaistumpriekšmeti – ķēdītes, krelles, auskari – jānoņem, lai netraumētu pārējos audzēkņus.
3. Nodarbību laikā visi audzēkņi atrodas skolotāja uzraudzībā.
4. Skolēni, kuri atbrīvoti no fiziskajām aktivitātēm ar ārsta zīmi, atrodas visās sporta stundās un vēro stundu, kā arī palīdz skolotājam inventāra sagatavošanā, tiesāšanā u.tml.
5. Par audzēkņiem un viņu drošību atbild nodarbību vadītājs; sacensību laikā – skolotājs- tiesnesis.
6. Nodarbību laikā jāievēro disciplīna, jāievēro pasniedzēja komandas un norādījumi.
7. Pirms katras nodarbības, sporta spēlēm, sacensībām iesildīties.
8. Sporta sacensības un nodarbības notiek tikai tādos laikapstākļos, kas neapdraud izglītojamo veselību un drošību.
9. Sacensību dalībnieki par iepazīšanos ar drošības noteikumiem veic ieraktu „iepazinos”, datumu un parakstu atbilstošā veidlapā.

Sagatavoja atbildīgā par skolēnu drošību Bērzaunes pamatskolā

D.Briede